31999R0976

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 976/1999
z dnia 29 kwietnia 1999 r.
ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań wspólnotowych innych niż działania współpracy na rzecz rozwoju, które w ramach wspólnotowej polityki współpracy przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 235,

uwzględniając wniosek Komisji [1],

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego [2],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Należy ustanowić procedury w celu wprowadzania w życie działań wspólnotowych innych niż działania współpracy na rzecz rozwoju, które w ramach wspólnotowej polityki współpracy w państwach trzecich, przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich.

(2) Równocześnie z niniejszym rozporządzeniem, Rada przyjęła rozporządzenie Rady (WE) nr 975/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiające wymogi w celu wprowadzania w życie działań współpracy na rzecz rozwoju, które przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności [3].

(3) W ramach obecnych programów w zakresie współpracy z państwami trzecimi, w tym Tacis, Phare, MEDA oraz rozporządzenia w sprawie odbudowy Bośni i Hercegowiny, a także z uwagi na przyszłość współpracy wdrażanej na mocy art. 235 Traktatu WE, konieczne jest podjęcie działań przyczyniających się do osiągnięcia ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich.

(4) Artykuł F.2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia szanuje prawa podstawowe, zagwarantowane w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.

(5) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad opierają się na głębokim przekonaniu o uniwersalności i niepodzielności praw człowieka, zasad, które stanowią podstawę międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka.

(6) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad są głęboko osadzone na zasadach ogólnych ustanowionych przez Powszechną Deklarację praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych.

(7) Wspólnota dostrzega współzależność wszystkich praw człowieka oraz wzajemny wpływ postępu gospodarczego i społecznego oraz postępu w osiąganiu praw obywatelskich i politycznych.

(8) Prawa człowieka w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należy rozumieć jako obejmujące poszanowanie dla międzynarodowego prawa humanitarnego, uwzględniając także Konwencję genewską z 1949 r. wraz z Protokołem dodatkowym z 1977 r., Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 r. oraz pozostałe traktaty międzynarodowe lub prawo zwyczajowe.

(9) Rezolucja w sprawie praw człowieka, demokracji i rozwoju, przyjęta przez Radę i Państwa Członkowskie na posiedzeniu Rady w dniu 28 listopada 1991 r., ustalająca wytyczne, procedury i środki praktyczne mające na celu wspieranie swobód obywatelskich i politycznych, a także praw gospodarczych i społecznych, poprzez przedstawicielski system polityczny oparty na poszanowaniu praw człowieka.

---

[1] Dz.U. C 282 z 18.9.1997, str. 14.
[2] Opinia wydana dnia 14 kwietnia 1999 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
[3] Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 1.

(10) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka oraz demokratycznych zasad są wynikiem pozytywnego i konstruktywnego podejścia, w którym prawa człowieka i zasady demokratyczne postrzegane są jako przedmiot wspólnego zainteresowania Wspólnoty i jej partnerów, a także jako przedmiot dialogu, którego wynikiem mogą być środki służące wspieraniu poszanowania tych praw i zasad.

(11) Powyższe pozytywne podejście powinno zostać odzwierciedlone w wykonywaniu środków wspierających demokratyzację, wzmocnienie państwa prawa oraz rozwój pluralistycznego i demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego, a także środków budowy zaufania, mających na celu zapobieganie konfliktom, wspieranie inicjatyw pokojowych oraz dotykające problemu bezkarności.

(12) Instrumenty finansowe wykorzystywane do wspierania pozytywnych działań poszczególnych państw powinny być wykorzystywane w sposób zgodny z programami regionalnymi i powiązane z pozostałymi instrumentami rozwoju tak, aby maksymalnie zwiększyć ich wpływ i skuteczność.

(13) Konieczne jest również zagwarantowanie, aby powyższe działania były zgodne z polityką zagraniczną Unii Europejskiej jako całości, z uwzględnieniem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

(14) Powyższe działania powinny w szczególności koncentrować się na dyskryminowanych lub cierpiących z powodu ubóstwa lub krzywd dzieciach, kobietach, uchodźcach, migrantach, mniejszościach, wysiedleńcach, ludności rdzennej, więźniach oraz ofiarach tortur.

(15) Wsparcie Wspólnoty dla demokratyzacji i przestrzegania zasady państwa prawa w systemie politycznym, szanującym podstawowe wolności jednostek, pomaga w realizacji celów ustanowionych w porozumieniach zawartych przez Wspólnotę i jej partnerów, wśród których to celów poszanowanie praw człowieka i zasady demokratyczne stanowią istotny element stosunków między stronami.

(16) Jakość, wpływ oraz ciągłość działania należy w szczególności chronić poprzez zapewnienie wieloletnich programów wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad we współpracy z organami każdego z państw, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb.

(17) Skuteczne i konsekwentne działanie wymaga uwzględnienia szczególnych cech działań na rzecz praw człowieka i demokratycznych zasad oraz odzwierciedlenia tych cech w ramach tworzenia elastycznych, przejrzystych i sprawnych procedur decyzyjnych w zakresie finansowania działań i projektów w tej dziedzinie.

(18) Wspólnota powinna być w stanie szybko reagować na wystąpienie nagłych zagrożeń lub sytuacji szczególnej wagi tak, aby podnosić wiarygodność i skuteczność swojego zaangażowania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad w państwach, w których występują takie sytuacje.

(19) Procedury przyznawania pomocy oraz oceny projektów powinny w szczególności uwzględniać szczególny charakter odbiorców wsparcia udzielanego przez Wspólnotę w tej dziedzinie, a mianowicie niedochodowy charakter ich działalności, ryzyko ponoszone przez członków, którzy w wielu przypadkach są wolontariuszami, niekiedy wrogie środowisko, w którym działają oraz pole manewru ograniczone posiadanymi przez nich środkami własnymi.

(20) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego musi pociągać za sobą powstawanie i organizowanie się nowych graczy; w tym kontekście może okazać się konieczne, aby w państwach trzecich będących beneficjentami, Wspólnota zapewniła wsparcie finansowe partnerom niemającym żadnego wcześniejszego doświadczenia w tej dziedzinie.

(21) Decyzje o finansowaniu projektów, służących wspieraniu praw człowieka i zasad demokratycznych, powinny być podejmowane bezstronnie, bez rasowej, religijnej, kulturowej, społecznej i etnicznej dyskryminacji organów otrzymujących wsparcie Wspólnoty oraz osób lub grup, do których skierowane są wspierane projekty, a także nie mogą wynikać ze względów politycznych.

(22) Należy ustanowić sposoby wykonania i zarządzania pomocą na rzecz wspierania praw człowieka i zasad demokratycznych finansowanych z ogólnego budżetu Wspólnoty.

(23) Wdrażanie powyższych działań prawdopodobnie pomoże osiągnąć cele Wspólnoty; do celów przyjęcia niniejszego rozporządzenia Traktat nie przewiduje innych kompetencji niż określone w art. 235.

(24) Finansowa kwota odniesienia, w rozumieniu pkt 2 deklaracji Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 6 marca 1995 r. [1] zawarta w niniejszym rozporządzeniu, obejmuje cały okres trwania programu, co nie wpływa na kompetencje władz budżetowych sformułowane w Traktacie,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ 1

Cele

Artykuł 1

Celem niniejszego rozporządzenia jest ustanowienie procedur wykonywania działań wspólnotowych, które w ramach wspólnotowej polityki w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

Działania określone w niniejszym rozporządzeniu są wykonywane na terytorium państw trzecich lub odnoszą się bezpośrednio do sytuacji w nich powstałych.

Artykuł 2

Procedury ustanowione w niniejszym rozporządzeniu dotyczą działań w dziedzinach objętych art. 3 i 4, wdrażanych w ramach obecnych programów dotyczących współpracy z państwami trzecimi, w tym Tacis [2], Phare [3], MEDA [4] oraz rozporządzeniach dotyczących Bośni i Hercegowiny [5], a także wszelkich przyszłych działań w zakresie współpracy Wspólnoty z państwami trzecimi w tych dziedzinach, innych niż działania podejmowane w zakresie współpracy na rzecz rozwoju podejmowanych na podstawie art. 235 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Artykuł 3

W granicach art. 1 i 2 oraz zgodnie z całością polityki zagranicznej Unii Europejskiej, Wspólnota Europejska zapewnia techniczną i finansową pomoc działaniom mającym na celu:

1) wspieranie i obronę praw człowieka oraz podstawowych wolności ogłoszonych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i pozostałych dokumentach międzynarodowych odnoszących się do rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa, w szczególności:

   a) wspieranie i ochronę praw obywatelskich i politycznych;

   b) wspieranie i ochronę praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

   c) wspieranie i ochronę praw podstawowych osób dyskryminowanych lub cierpiących z powodu ubóstwa lub krzywd, mające przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego;

   d) wspieranie mniejszości, grup etnicznych i ludności autochtonicznej;

   e) wspieranie lokalnych, narodowych, regionalnych i międzynarodowych instytucji, łącznie z organizacjami pozarządowymi, zaangażowanymi w ochronę, wspieranie lub obronę praw człowieka;

   f) wspieranie ośrodków rehabilitacyjnych dla ofiar tortur oraz organizacji oferujących konkretną pomoc ofiarom łamania praw człowieka lub przyczynianie się do poprawy warunków w miejscach, w których znajdują się osoby pozbawione wolności, w celu zapobiegania torturom lub niewłaściwemu traktowaniu;

   g) wspieranie edukacji, kształcenia i podnoszenia świadomości w dziedzinie praw człowieka;

   h) wspieranie działań służących monitorowaniu praw człowieka, włączając w to kształcenie obserwatorów;

   i) promowanie równości szans i praktyk niedyskryminacyjnych, łącznie ze środkami zwalczania rasizm i ksenofobię;

   j) wspieranie i ochronę podstawowych wolności wymienionych w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, w szczególności wolności wyrażania opinii, wolności sumienia i prawa posługiwania się własnym językiem;

2) wspieranie procesów demokratyzacyjnych, w szczególności:

   a) wspieranie i wzmacnianie państwa prawa, w szczególności poprzez podtrzymywanie niezależności władzy sądowniczej i jej wzmacnianie, a także wspieranie humanitarnego systemu więziennictwa; wspieranie reformy konstytucyjnej i ustawodawczej; wspieranie inicjatyw na rzecz zniesienia kary śmierci;

---

[1] Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 4.
[2] Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2157/91 (Dz.U. L 201 z 24.7.1991, str. 2). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1279/96 (Dz.U. L 165 z 4.7.1996, str. 1).
[3] Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3906/89 (Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 753/96 (Dz.U. L 103 z 26.4.1996, str. 5).
[4] Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1763/92 (Dz.U. L 181 z 1.7.1992, str. 5). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1488/96 (Dz.U. L 189 z 30.7.1996, str. 1).
[5] Rozporządzenie Rady (WE) nr 753/96 (Dz.U. L 103 z 26.4.1996, str. 5).

b) wspieranie podziału władz, w szczególności niezależności władzy sądowniczej i władzy ustawodawczej od władzy wykonawczej, a także wspieranie reform instytucjonalnych;

c) promowanie pluralizmu, zarówno w sferze polityki, jak i w sferze społeczeństwa obywatelskiego, poprzez wzmocnienie instytucji niezbędnych do utrzymania pluralistycznego charakteru tego społeczeństwa, włączając organizacje pozarządowe, a także poprzez wspieranie niezależnych i odpowiedzialnych mediów oraz wspieranie wolnej prasy i poszanowania wolności zrzeszania się oraz zgromadzeń;

d) promowanie praktyk dobrych rządów, w szczególności poprzez wspieranie odpowiedzialności administracyjnej oraz zapobieganie i zwalczanie korupcji;

e) wspieranie udziału obywateli w procesie podejmowania decyzji na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności poprzez promowanie równego udziału mężczyzn i kobiet w społeczeństwie obywatelskim, życiu gospodarczym i w polityce;

f) wspieranie procesów wyborczych, w szczególności poprzez wspieranie niezależnych Komisji wyborczych, udzielanie pomocy materialnej, technicznej i prawnej w przygotowaniu wyborów, w tym list wyborczych, podejmowanie środków w celu wspierania udziału poszczególnych grup, szczególnie kobiet, w procesie wyborczym oraz kształcenie obserwatorów;

g) wspieranie krajowych wysiłków w celu oddzielenia funkcji cywilnych i wojskowych, uwrażliwianie i kształcenie personelu cywilnego i wojskowego w zakresie poszanowania praw człowieka;

3) wspieranie działań służących wspieraniu poszanowania praw człowieka i demokratyzacji poprzez zapobieganie konfliktom i zajmowanie się ich skutkami, w ścisłej współpracy z właściwymi organami, w szczególności:

a) wspieranie wzmacniania zdolności, włączając w to utworzenie lokalnego systemu wczesnego ostrzegania;

b) wspieranie środków mających na celu wyrównywanie szans i zacieranie podziałów miedzy grupami o różnej tożsamości;

c) wspieranie środków ułatwiających pokojowe godzenie interesów grupowych, włączając w to wsparcie dla środków wzmacniania zdolności, w odniesieniu do praw człowieka i demokratyzacji, w celu zapobiegania konfliktom i przywracaniu pokoju społecznego;

d) promowanie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz jego przestrzegania przez wszystkie strony konfliktu;

e) wspieranie organizacji międzynarodowych, regionalnych lub lokalnych, włączając w to organizacje pozarządowe, zaangażowanych w zapobieganie, rozwiązywanie oraz usuwanie skutków konfliktów, włączając w to wsparcie dla ustanawiania międzynarodowych trybunałów karnych *ad hoc* oraz utworzenia stałego międzynarodowego trybunału karnego, oraz wsparcie i pomoc dla ofiar łamania praw człowieka.

Artykuł 3

Wsparcie Wspólnoty przeznaczone na powyższe cele może obejmować finansowanie:

1) kampanii służących podnoszeniu świadomości, informowaniu oraz kształceniu zaangażowanych instytucji i społeczeństwa;

2) środków niezbędnych do identyfikacji i przygotowania projektów, a mianowicie:

a) identyfikacji projektu i studium jego wykonalności;

b) wymiany między organizacjami europejskimi i instytucjami w państwach trzecich technicznego wiedzy technicznej oraz doświadczeń;

c) kosztów wynikających z procedur przetargowych, w szczególności w związku z oceną ofert przetargowych oraz przygotowaniem dokumentów dotyczących projektu;

d) finansowanie ogólnych studiów dotyczących działań Wspólnoty z zakresu niniejszego rozporządzenia;

3) realizacji projektów dotyczących:

a) pomocy technicznej, oraz delegowania personelu zewnętrznego i personelu miejscowego, pomagających w realizacji projektów;

b) zakupu i/lub dostaw wszelkich produktów albo sprzętu ściśle niezbędnego do realizacji działań, włączając w to, w sytuacjach wyjątkowych i gdy będzie to należycie uzasadnione, zakup lub wynajem nieruchomości;

c) w danym przypadku, środków służących podkreśleniu wspólnotowego charakteru tych działań;

4) środków służących monitorowaniu, kontroli oraz ocenie działań Wspólnoty;

5) przedsięwzięć służących wyjaśnianiu celów i efektów prowadzonych działań społeczeństwu w zainteresowanych państwach oraz pomocy administracyjnej i technicznej służącej wzajemnym korzyściom Komisji i beneficjenta.

ROZDZIAŁ II

Procedury wykonywania pomocy

Artykuł 5

1. Partnerami uprawnionymi do finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia są organizacje regionalne i międzynarodowe, organizacje pozarządowe, krajowe, regionalne i lokalne władze i agencje publiczne, organizacje wspólnotowe oraz jednostki sektora publicznego i prywatnego, a także podmioty gospodarcze.

2. Działania finansowane przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia są realizowane przez Komisję na wniosek partnera określonego w ust. 1 lub z własnej inicjatywy Komisji.

Artykuł 6

Uprawnionymi do otrzymania pomocy wspólnotowej są partnerzy wymienieni w art. 5 ust. 1, mający swoją główną siedzibę w państwie trzecim uprawnionym do otrzymania pomocy wspólnotowej na podstawie niniejszego rozporządzenia lub w Państwie Członkowskim Wspólnoty. Siedziba powinna być rzeczywistym środkiem decyzyjnym dla wszystkich działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Wyjątkowo siedziba może znajdować się w innym państwie trzecim.

Artykuł 7

Niezależnie od otoczenia instytucjonalnego i politycznego, w którym działają partnerzy wymienieni w art. 5 ust. 1, przy określaniu zdolności instytucji do otrzymania finansowania Wspólnoty rozpatruje się w szczególności następujące czynniki:

a) zaangażowanie danej instytucji w obronę, przestrzeganie i wspieranie praw człowieka oraz zasad demokratycznych w niedyskryminujący sposób;

b) doświadczenie danej instytucji w dziedzinie wspierania praw człowieka oraz zasad demokratycznych;

c) zdolności administracyjne danej instytucji oraz zdolności do zarządzania finansami;

d) techniczną i logistyczną zdolność danej instytucji do przeprowadzenia planowanych przedsięwzięć;

e) w danym przypadku, wyniki wszelkich realizowanych wcześniej działań, w szczególności finansowanych przez Wspólnotę;

f) zdolność danej instytucji do budowania roboczych relacji z pozostałymi uczestnikami społeczeństwa obywatelskiego w zainteresowanym państwie trzecim oraz do bezpośredniego wspierania lokalnych organizacji odpowiedzialnych w ramach struktur społeczeństwa obywatelskiego.

Artykuł 8

1. Pomocy nie przyznaje się partnerom określonym w art. 5 ust. 1 do czasu, gdy nie zobowiążą się przestrzegać ustanowionych przez Komisję warunków podziału i realizacji pomocy, które także nakłada się na nich w drodze umowy.

2. Działania wspierane przez Wspólnotę są realizowane zgodnie z celami ustanowionymi w decyzji finansowej Komisji.

3. Finansowanie przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia przyjmuje postać dotacji.

4. W przypadku gdy działania finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia są przedmiotem porozumień finansowych między Wspólnotą i krajami przyjmującymi, w porozumieniach takich postanawia się, że podatki, opłaty i należności celne nie są finansowane przez Wspólnotę.

Artykuł 9

1. Udział w wezwaniu do składania ofert przetargowych oraz udzielaniu zamówień jest otwarty na równych warunkach dla osób fizycznych lub prawnych z krajów przyjmujących oraz z Państw Członkowskich. W sytuacjach wyjątkowych i należycie uzasadnionych może to zostać rozszerzone na pozostałe państwa.

2. Dostawy mogą pochodzić z Państw Członkowskich lub z krajów przyjmujących. W sytuacjach wyjątkowych i należycie uzasadnionych mogą pochodzić z pozostałych państw.

Artykuł 10

1. Aby realizować cele spójności i komplementarności oraz w celu maksymalizowania ogólnej skuteczności działań, Komisja, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, może podjąć wszelkie konieczne środki koordynacji.

2. W każdym przypadku, w celach określonych w ust. 1, Komisja sprzyja:

a) wprowadzeniu systemu wymiany i systematycznego analizowania informacji o działaniach finansowanych lub rozpatrywanych do finansowania przez Wspólnotę i Państwa Członkowskie;

b) koordynacji wykonywania działań w miejscu ich prowadzenia, poprzez regularne spotkania w celu wymiany informacji między przedstawicielami Komisji i Państw Członkowskich w kraju przyjmującym;

c) promowaniu spójnego podejścia do pomocy humanitarnej oraz, jeśli tylko jest to możliwe, integracji ochrony praw człowieka w ramach pomocy humanitarnej.

ROZDZIAŁ III

Procedury wykonania działań

Artykuł 11

Finansowa kwota referencyjna na wykonanie niniejszego rozporządzenia w okresie 1999–2004 r. wynosi 150 milionów EUR.

Roczne środki zostaną zatwierdzone przez władze budżetowe w ramach limitów perspektyw finansowych.

Artykuł 12

Komisja planuje, szacuje, decyduje oraz zarządza, monitoruje i ocenia działania na podstawie niniejszego rozporządzenia zgodnie z procedurami budżetowymi i pozostałymi obowiązującymi procedurami. Komisja określa warunki podziału, mobilizowania i wykonania pomocy udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 13

1. Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14 ust. 2 Komisja przyjmuje:

— decyzje w sprawie działań, których finansowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia przekracza 1 milion EUR oraz wszelkie zmiany takich działań skutkujące podniesieniem pierwotnie zatwierdzonej sumy o więcej niż 20 %,

— programy mające na celu zapewnienie spójnych ram dla działań podejmowanych w danym kraju lub regionie lub w specyficznej dziedzinie, w przypadku gdy skala i złożoność identyfikowanych potrzeb najprawdopodobniej będzie się utrzymywać.

2. Komisja informuje Komitet określony w art. 14 o decyzjach finansowych, które zamierza podjąć w sprawie projektów oraz programów o koszcie niższym niż 1 milion EUR. Zawiadomienie następuje najpóźniej na tydzień przed podjęciem danej decyzji.

Artykuł 14

1. Komisja jest wspomagana przez Komitet ds. Praw Człowieka i Demokracji, zwany dalej „Komitetem", złożony z przedstawicieli Państw Członkowskich, ustanowiony art. 13 rozporządzenia (WE) nr 975/1999.

2. W przypadku gdy inny przepis odnosi się do niniejszego artykułu, przedstawiciel Komisji przekazuje Komitetowi projekt proponowanych środków. Komitet wydaje opinię o projekcie w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego stosownie do pilności sprawy. Opinia jest przyjmowana większością określoną w art. 148 ust. 2 Traktatu dla decyzji, które Rada ma przyjmować na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich w Komitecie ważone są w sposób określony w tym artykule. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

Komisja przyjmuje proponowane środki, jeżeli są one zgodne z opinią Komitetu.

Jeśli środki te nie są zgodne z opinią Komitetu lub w przypadku braku opinii Komisja bezzwłocznie przedkłada Radzie wniosek dotyczący proponowanych środków. Rada stanowi większością kwalifikowaną.

Jeżeli Rada nie podejmie działania w ciągu trzech miesięcy od daty przedłożenia jej wniosku, wówczas proponowane środki zostają przyjęte przez Komisję.

Artykuł 15

1. Komisja może finansować nadzwyczajne środki do maksymalnej wysokości 2 milionów EUR. Nadzwyczajne środki uznaje się za niezbędne w przypadku pilnej i nieprzewidywalnej potrzeby powstałej w wyniku nagłego wstrzymania procesów demokratycznych, wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wyjątkowego i bezpośredniego zagrożenia dotyczącego całej lub części ludności kraju i stanowiącego poważne zagrożenie dla podstawowych praw i wolności jednostki.

2. W przypadku gdy działania spełniają niniejsze warunki, Komisja, po konsultacji z Państwami Członkowskimi, wykonuje działania w sposób najbardziej skuteczny. Państwa Członkowskie w ciągu pięciu dni roboczych mogą składać wszelkie zastrzeżenia. W przypadku złożenia jakichkolwiek zastrzeżeń, Komitet określony w art. 14 bada zagadnienie na swoim najbliższym posiedzeniu.

3. Komisja informuje Komitet, o którym mowa w art. 14, na jego najbliższym posiedzeniu, o wszelkich działaniach w sytuacji zagrożenia podjętych zgodnie z niniejszymi przepisami.

Artykuł 16

Komitet może zbadać każde ogólne lub szczegółowe zagadnienie dotyczące pomocy wspólnotowej w niniejszej dziedzinie oraz spełnia użyteczną funkcję jako instrument poprawy spójności działań Unii Europejskiej w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji względem państw trzecich. Komitet corocznie bada plany na następny rok budżetowy lub omawia ogólne wytyczne dla działań, podejmowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia w kolejnym roku.

Artykuł 17

1. Komisja regularnie ocenia działania finansowane przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu stwierdzenia czy osiągnęły one założone cele oraz w celu ustanowienia wytycznych służących poprawie skuteczności kolejnych działań. Komisja przedstawia Komitetowi podsumowanie przeprowadzonych działań oceniających, które Komitet może zbadać, gdy uzna to z konieczne. Sprawozdania z przeprowadzonej oceny są dostępne dla Państw Członkowskich na ich wniosek.

2. Na wniosek Państw Członkowskich, Komisja może także, wspólnie z tymi państwami, przeprowadzać ocenę wyników działań i programów Wspólnoty prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 18

Wszelkie umowy lub porozumienia w sprawie finansowania zawarte na podstawie niniejszego rozporządzenia przewidują w szczególności, że Komisja oraz Trybunał Obrachunkowy są uprawnione do dokonywania kontroli na miejscu oraz w siedzibach partnerów określonych w art. 5 ust. 1, zgodnie ze zwykłymi procedurami ustanowionymi przez Komisję na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności rozporządzenia finansowego, które ma zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich.

Artykuł 19

1. W ciągu miesiąca od podjęcia decyzji Komisja informuje Państwa Członkowskie o zatwierdzonych działaniach i projektach, wskazując kwoty, charakter działań, kraj przyjmujący oraz zaangażowanych partnerów.

2. Z końcem każdego roku budżetowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne wraz z podsumowaniem działań sfinansowanych w trakcie danego roku.

Podsumowanie zawiera informacje dotyczące partnerów, z którymi wykonywano działania określone w art. 1.

Sprawozdanie zawiera także przegląd wszelkich zewnętrznych działań oceniających, które mogły być przeprowadzone a także, w danym przypadku, propozycje konkretnych działań.

Artykuł 20

Po trzech latach od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólną ocenę działań finansowanych przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia, która może być uzupełniona o odpowiednie propozycje odnoszące się do przyszłości niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 21

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2004 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 29 kwietnia 1999 r.

W imieniu Rady

W. MÜLLER

Przewodniczący